

BAZILIKA

Sedembolestnej

Magazín Národnej svätyne v Šaštíne | JESEŇ 2020

Drahí priatelia Národnej svätyne,

práve prežívané jesenné mesiace popretkávané mariánskymi sviatkami sa nesú vo zvláštnom, tak trochu tajomnom duchu. Mimoriadna situácia si od nás opäť vyžiadala svoju daň. Desatisíce mariánskych ctiteľov a pútnikov sa môže iba duchovne spájať so svojimi obľúbenými a milosťami naplnenými sväťňami po celom Slovensku, takto aj so Šaštínom. Zrejme aj tento bulletin si väčšina z Vás číta na internete, alebo Vám ho do schránok priniesla poštová doručovateľka.

Musím sa priznať, že pred pár dňami som si aj sadol pred televíznu obrazovku. Kedže sa všemožne snažím nelietat' bezhľavo po televíznych kanáloch, cielene som si vybral mne dobre mi známu stanicu, aby som pri nej chvíľku pobudol. Ponúkala zaujímavý dokument o holandskom maliarovi menom Rogier van der Weyden. Konkrétne sa venovali jednému jeho obrazu, ktorý nesie názov Snímanie z kríža. Dokument mi ponúkol veľa podnetných myšlienok. Nakoľko však svoje príspevky píšem tesne za hra-

pokračovanie na str. 2

Snímanie z kríža od maliara Rogier van der Weydena

nicou poslednej chvíle, tak mi aj v tomto čísle ostalo iba 2500 voľných znakov. Môžem teda spomenúť iba dve, ale zato najsilnešie.

Prvá sa týka jedného detailu na obraze. Jedná sa o verné kopírovanie tiel Ježiša a Márie. Mŕtve Ježišovo telo je snímané z kríža. Hlava naklonená doľava, jedna ruka voľne spadajúca a popod druhú Ježiš podopieraný Jozefom Arimatejským, nohy zase smerujú vpravo dole. Božia Matka, úplne bleďá, s privretými očami, ako by omdlela. Zvalená taktiež na ľavú stranu, s jednou rukou voľne visiaca a popod druhú držaná jednou zo žien. Jej ohromnú bolesť zvyrazňujú slzy akoby zo skla. Aj v tomto najbolestivejšom okamihu ju umelec vystihol ako tú, ktorá sa vo všetkom chce pripodobniť Synovi. Vyzerala ako jeho verná kópia nielen pod krížom, ale nasledovala ho aj po zmŕtvychvstaní. V kruhu apoštolov bola nositeľkou radosti a nádeje. Kráčala v ústrety budúcich dní a bola schopná všímať si väčšmi to, čo od Boha získala ako to, čo musela obetovať.

Druhá vec, ktorá mi udrela na obraze do očí bola kompozícia tohto van der Weydenovho diela. Postáv je tam veľa a sú vtesnané na pomerne malé plátno zvláštneho tvaru obkoleseného rámom. Na prvý pohľad sa zdá, že sa tam všetci tak tlačia a že tam niet miesta na tak podstatnú vec, ako s úctou prijať do náručia Kristovo Najsvätejšie telo. Aj keď to maliar už nezachytil, všetko sa podarilo. Ten stiesnený a v činnosti obmedzený hlúčkik ľudí, úplne jedno či stojací či kľačiaci, napokon Krista pevne uchytil a obohatený o tento prameň Života priniesol stonásobnú úrodu.

Milí priatelia! Vyprosujem každému jednému z nás, aby sme tieto nadchádzajúce dni prežili v pokore, dôstojnosti, oddane nasledujúc Krista a jeho verný obraz Máriu, teda bez strachu, odvážne, v dôvere a nádeji, všímajúc si, čím sme boli obdarení a za všetko chváliac Boha. A či už budeme rozutekaní po svete alebo zavretí v našich domoch, nech naším najväčším pokladom ostane Kristus, náš Boh a Pán.

Od sviatku Sedembolestnej Panny Márie začal pôst za kňazov

Aj v tomto roku sa môžeme zapojiť do 40-dňovej reťaze pôstu a modlitieb za kňazov od 15. septembra do 24. októbra, ktorú organizuje Hnutie modlitieb za kňazov. Ešte máme príležitosť sa zapojiť, máme niekoľko dní.

Môžete si vybrať ľubovoľný deň (prípadne aj viac) v tomto období a obetovať ho za

našich duchovných otcov. Odporúča sa pôst, ako ho v Katolíckej cirkvi prežívame na Popolcovú stredu a Veľký piatok. To znamená, že iba raz za deň sa dosýta najesť a zdržať sa mäsitého jedla. Ak máte zdravotné obmedzenia a nemôžete sa týmto spôsobom postiť, môžete si vybrať inú formu pôstu.

zdroj: www.mzk.sk

Oslavovali sme

Dňa 1. júla 2020 sme si pripomenuli 25. výročie návštevy sv. Jána Pavla II. Počas druhej pastoračnej návštevy Slovenska navštívil aj Šaštín.

Vzácne výročie veriaci oslávili na svätej omši v bazilike a uctením si relikvie tohto slovenského národu tak blízkeho novodobého svätca.

Po svätej omši bola požehnaním správcu farnosti - pátra Martina, v divadelnej sále kláštora slávnostne otvorená, výstava fotografií z tejto udalosti. Návštevníci expozície si mohli pozrieť fotografie s chronologickým popisom návštevy sv. Jána Pavla II., ktoré zapožičali farníci, ako aj iný materiál. Medzi exponátmi bolo tiež vzácne bohoslužobné rúcho – ornát, v ktorom svätý Otec slúžil pontifikálnu svätú omšu a tiež kalich priamo z obetného stola pápeža. Zaujímavosťou výstavy boli tiež pôvodné svietniky ako aj kvetinové stojany, ktoré boli použité ako súčasť

výzdoby areálu slávenia svätej omše pred 25. rokmi na šaštínskych poliach.

V tomto roku sme si pripomenuli tiež 100. výročie narodenia sv. Jána Pavla II. (18. mája v roku 1920). Mladí „oratkári“ z oratória bl. Anky Kolesárovej pri Bazilike Sedembolestnej Panny Márie, vytvorili spoločné dielo – muzikál o živote pápeža „Non abbiate paura! (Nebojte sa!)“, ktorého premiéru si mohli pozrieť veriaci v átriu baziliky ako súčasť programu slávnosti Sedembolestnej Panny Márie, Patrónky Slovenska.

Pripomenieme si:

- 22. októbra** - v roku 1978 sa stal 58 ročný Karol Wojtyła prvým slovanským pápežom a prijal pápežské meno Ján Pavol II. - v liturgickom kalendári si pripomenieme tento deň ako ľubovoľnú spomienku.
- 1. novembra** - v roku 1946 prijal kňazskú vysviacku ako 26 ročný z rúk krakovského arcibiskupa Adama Stefana Sapiehu.

Návštevníci výstavy sv. Jána Pavla II.

Slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, Patrónky Slovenska. 15. september

Žiaľ, vzhľadom na vtedajšie epidemiologické opatrenia bola slávnostná svätá omša za účasti obmedzeného počtu veriacich. Avšak ani takéto vonkajšie prekážky nezabránili mnohým veriacim zúčastniť sa na svätej omši vonku alebo prostredníctvom priamych televíznych a internetových prenosov.

Na úskalia našej viery, kedy prežívame hnev, žiaľ, bezbrannosť, dokonca beznádej poukázal hlavný celebrant slávnostnej svätej omše, otec arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský.

Už v samotnom úvode svojho príhovoru upriamil pozornosť na utrpenie a bolesť

našej Nebeskej Matky, keď citoval prvý verš stredovekého cirkevného hymnu Stabat Mater: „Stála Matka bolestivá, vedľa kríža ľútosťtivá, keď na ňom Syn milý pnel. Ach tej Matke prežalostnej, zarmútenej a bolestnej, sedmý meč v duši tkvel.“ Otec arcibiskup ďalej pokračuje: „Je to veľmi silný obraz. Samozrejme obraz plný bolesti a zármutku. Matka stojí pod krížom, na ktorom práve zomiera jej syn. Stojí, nič nehovorí. Panna Mária v tejto rozhodujúcej chvíli neutiekla, ani sa nezrútila, zostala s Kristom.“ Mali by sme si uvedomiť ako ľudia viery, slovami otca Stanislava: „V jej zranenom srdci spolu s vierou a láskou horí aj neuhasiteľný plameň tretej božskej čnosti – plameň nádeje.“ A práve nádej, ako zdôraznil otec arcibiskup, chýba v našom

Zprava: o. biskup František Rábek, o. arcibiskup Stanislav Zvolenský, o. biskup Peter Rusnák

svete. Chýba v našich rodinách, chýba aj na úrovni celospoločenskej. Duchovný otec dodáva: „Pozerám na našu súčasnosť a vidím stratu nádeje, ktorej prejavom však nie je ani tak strach o budúcnosť, ako skôr povrchnosť, plytkosť, prázdnota. Namiesto toho, aby sme prosili o pomoc Boha, o svetlo Ducha, pokúšame si vystačiť sami so svojimi schopnosťami. Snažíme sa povrchrne a zjednodušene odpovedať na otázky, ktoré si žiadajú veľa trpezlivosti, úsilia a pokory. A tak nás síce nenápadne, ale čoraz hlbšie zaplavuje malodušnosť, malomyselnosť. Zhmotňovaná napríklad módou pretekania sa v banálnostiach, vo vyhľadávaní priazne a pochvaly na sociálnych sieťach alebo v „hrdinskom“ vysmievaní sa zo skutočných čností, v predvádzaní sa nerestami alebo tiež v boji za prá-

va silnejších voči najslabším. Ako napríklad pri nenarodených deťoch. Chceme rýchle riešenia, nechceme sa trápiť dôsledkami. Aj v tom je strata nádeje!“

Na záver svojho príhovoru otec arcibiskup poukázal na to, že ľudia majú častokrát mylnú predstavu o Bohu. Položil otázku, či to nie je mnohokrát aj vďaka nám veriacim, s ktorými sa stretnú. Nie sme šíriteľmi falšných obrazov o Bohu, sprostredkujeme hodnoverné evanjelium, správame sa podľa toho? Otec Stanislav nakoniec poďakoval všetkým, ktorí sa snažia v súkromí, ako aj vo verejnom živote úprimne svedčiť o všemohúcom Bohu, ktorý je pre nich skutočný. Nech je nám povzbudením a posilou naša nebeská Matka.

Z Prvých sobôt

Prinášame Vám úryvky z myšlienok homílií Prvých sobôt v mesiacoch júl, august, september.

Hlavným kazateľom júlovej Prvej soboty bol pomocný biskup bratislavskej arcidiecézy otec Mons. Jozef Halko. Upriamil pozornosť veriacich na Máriu, konkrétne na udalosť v jej živote, kedy išla pozdraviť Alžbetu, svoju príbuznú. Táto udalosť, ktorá sa stala pred vyše dvetisíc rokmi, je v Božom slove neustále aktuálna a adresná pre každého z nás. Podľa slov otca biskupa ju máme aplikovať do nášho života. Hľadať vzťahy, hľadať sa navzájom, potešovať sa, pomáhať si, prejavovať si lásku.

Prvá sobota v mesiaci august mala veriacich podnietiť k uvažovaniu o tom, kam sa uberáme a kam by sme sa mali uberať v živote, ako v homílii ponúkol hlavný celebrant svätej omše generálny vikár bratislavskej arcidiecézy Mons. Daniel Ižold. Máme byť všímvaví a obozretní, v tom, čo sa nám ponúka, čo vidíme navonok a čo je našim

očiam skryté. Slovami otca Ižolda: „Boh si vždy vyberá tie najjednoduchšie prostriedky k veľkým veciam, ale aké majú veľké účinky. Pozrime sa na krst, je to také jednoduché, trochu vody, niekoľko slov a z človeka sa stáva Božie dieťa.“ Na inom mieste poukázal otec Daniel na príklad Panny Márie, ktorá bola tiež jednoduchým pokorným mladým dievčaťom v očiach jej príbuzných. No aká neobyčajná bola, koľko Božej milosti a priazne ňou pretekalo a Pán Boh si ju vyvolil, aby sa stala Matkou jeho Syna.

Septembrová Prvá sobota je už tradične v našej farnosti spojená so vzdávaním vďaky za úrodu tzv. dožinková. Svätú omšu viedol Mons. Ján Orosch, trnavský arcibiskup. V historickom kontexte objasnil sviatok Narodenia Panny Márie a poukázal na silné momenty v jej živote, od detstva až po spravidzanie svojho Syna na Kalváriu. Na záver kázne otec arcibiskup povzbudil veriacich, aby podľa príkladu Panny Márie vždy za každých okolností, nech sa deje čokoľvek, odpovedali Bohu svoje pokorné a odovzdané fiat.

O. arcibiskup Ján Orosch

Prvé problémy so stavbou

Otcovia pavlíni stáli pred neľahkými úlohami a ťažkosťami, ktoré sa začali postupne vynárat' okolo prípravy a samotnej stavby chrámu. Koľko modlitieb k Sedembolestnej Panne Márii bolo vyslovených, aby sa spoločnému úsiliu darilo, aby bolo celé dielo požehnané...

Stavenisko odrazu začala zaplavovať voda. Nijako ju nevedeli zastaviť. Cisársky staviteľ Ján Damiani pomýšľal zapustiť do zeme drevené pilóty a na ne postaviť veže. Pavlíni s tým však nesúhlasili. Nastala kritická situácia: Damiani sa vrátil do Viedne. Vraj mu zaplatili viac, ako si zaslúžil. Nato prišiel do Šaštína provinciál pavlínov s pátrom Matúšom Vépym. Bol to mladý dvadsaťšestročný pavlín, ktorý sa vrátil z Ríma. Jeho rodičia pochádzali z Kopčian pri Holíči. On sa však narodil v Trnave v roku 1710. Ako osemnásťročný vstúpil k pavlínom. Predstavení ho poslali na štúdiá do Ríma, odkiaľ sa

Trojhranná kaplnka, nad ktorou mala byť tretia veža

vrátil ako doktor teológie. V roku 1741 vyučoval morálku v Marianke. Popri teológii však v Ríme veľmi úspešne súkromne študoval aj architektúru, zememeračstvo a projekciu. A tak ako profesor teológie sa popri morálke zaoberal aj architektúrou. Vypracoval projekty kláštora a kostola Panny Márie Sedembolestnej v Šaštíne, plány kláštora v Pätkostolí a vo Veľkom Varadíne. Zomrel 26. apríla 1774 v Trnave.

Páter Vépy po príchode do Šaštína v roku 1736 navrhol na stavebnom pozemku vyhladať pevnú pôdu a tam začať s prácami. Staviteľ Damiani obvinil pavlínov u kardinála Žigmunda Koloniča vo Viedni, že odmietli jeho plán a dali prednosť neistému Vépymu jeho plánu. Kardinál zakázal pokračovať v stavbe, kým viedenský odborníci všetko preskúmajú.

Odborníci prišli do Šaštína a bránili Damianiho projekt tvrdiac, že stavať sa dá aj na drevených pilotoch zapustených do močaristej pôdy. Jeden z nich sa však postavil proti. Argumentoval tým, že na jednej z mestských brán vo Viedni treba pre nadmernú vlhkosť každý rok vymieňať pilóty. Kardinál Kolonič napokon povolil pokračovať v stavbe podľa plánu Vépymu. Vépy už vtedy s dvadsiatimi murármi začínal stavať.

Podľa pôvodného plánu pátra Vépymu mal mať kostol tri veže. Nad trojhrannú kaplnku sa mala postaviť vysoká kaplnka s kupolou spojená s chrámom. No jeho plány sa neuskutočnili v plnom rozsahu. Bolo to pravdepodobne pre nedostatok finančných prostriedkov.

/pokračovanie v budúcom čísle, zdroj: Ernest Macák: Naša Sedembolestná Matka, rok vydania 2004/

CHCETE PODPORIŤ NÁRODNÚ SVÄTYŇU?

JEDNORAZOVO

1. MODLITBOU

Aby bol každý pútnik, ktorý do Šaštína smeruje, zahrnutý milosťami a silou do ďalších dní.

2. DOBROVOLNÍCKOU POMOCOU

Ak chcete ponúknuť svoje sily a čas, budeme Vám vďační. Celá organizácia si vyžaduje mnoho šikovných rúk. V prípade záujmu sa ohláste na pute@bazilika.sk

3. PRÍSPEVKOM

Váš príspevok môžete zaslať na naše číslo účtu:

IBAN - SK380200000002957403454 (€)

alebo nám napíšte a pošleme Vám poštové poukážky.

PRAVIDELNE

1. MODLITBOU

Pravidelná modlitba je tiež veľmi dôležitá.

2. DOBROVOLNÍCKOU POMOCOU

Ponúknite svoju pomoc počas celého roka.

3. PRIHLÁSTE SA MEDZI PRIATEĽOV NÁRODNEJ SVÄTYNE

Pomôžete pravidelným finančným príspevkom rozvíjať NÁRODNÉ PÚTNICKÉ MIESTO

VÝHODY PRIATEĽOV NÁRODNEJ SVÄTYNE:

- bulletin Národnej svätyne domov do schránky
- vždy v nedeľu o 10.30 hod. svätá omša obetovaná za dobrodinov a Priateľov Národnej svätyne.

Ďakujeme Vám!

ZAREGISTROVAŤ sa môžete:

Telefonicky: +421 903 160 904 • +421 34 654 2111

(Prac. dni 8.00 hod. - 14.00 hod.)

Cez internetový formulár: bazilika.sk/podportenas/priatelja

Bulletin Bazilika Sedembolestnej vydáva
Rímskokatolícka Cirkev, Farnosť Šaštín-Stráže
Kláštorné námestie 1295

908 41 Šaštín-Stráže

Kontakt: pute@bazilika.sk

Nepredajné!

Neprešlo jazykovou úpravou.

Naše web stránky: www.bazilika.sk

a www.facebook.com/BazilikaSedembolestnej

Internetové vysielanie: na kanáli YouTube s názvom Štúdio 7bolestná

PUTUJTE DOMOV K MATKE 2021

Bazilika Sedembolestnej
Panny Márie, Šaštín-Stráže

FEBRUÁR

19. – 21.2.

Púť zalúbených

APRÍL

10.4. – Púť mužov

PRVÁ SOBOTA V MESIACI

Svätá omša sa začína o 16.00 hod. modlitbou posvätného ruženca.

Rozpis prvých sobôt v roku 2020: **7.11., 5.12.**

V roku 2021: **2.1., 6.2., 6.3., 3.4., 1.5., 5.6., 3.7., 7.8., 4.9., 2.10., 6.11., 4.12.**

VEČERY HNUTIA MZK (modlitby za kňazov)

Vždy druhý piatok v mesiaci pre všetkých, ktorí sa chcú modliť za kňazov.

Začiatok o 18.00 hod.

– sv. omša, ďalej podľa pripraveného programu.

CHLAPSKÉ VEČERY

Vždy tretí piatok v mesiaci (okrem letných prázdnin), určené pre mužov.

Začiatok o 19.30 hod.

– sv. omša, ďalej podľa pripraveného programu.